

Broj: 01-357-9/20/R-159-287

Datum: 12.11.2020. godine

Na osnovu odredbi člana 28. stav 1. alineja 4. Zakona o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 8/08, 34/09, 92/09 i 1/11), člana 10. stav 1. tačka 9. Statuta Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske - ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 6/10 i 107/19), člana 33. stav 1. tačka g. Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 59/10) i člana 74. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju sporova i žalbi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 70/10 i 7/19), u skraćenom postupku rješavanja spora po zahtjevu Jovanović Veljka iz Gradiške, protiv Mješovitog holdinga "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka, u vezi sa tarifama po kojima se isporučuje električna energija, odnosno u vezi sa obračunom neovlaštene potrošnje električne energije, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske, na 159. redovnoj sjednici, održanoj 12.11.2020. godine, u Trebinju, donijela je

R J E Š E N J E

1. ODBIJA SE zahtjev Jovanović Veljka iz Gradiške od 11.09.2020. godine, kojim osporava Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj NF-523800200-8305-14315 od 08.07.2020. godine u iznosu od 7.512,96 KM, za njegov objekat u mjestu Brezik-Laminci, opština Gradiška, kao neosnovan.
2. Svaka stranka snosi svoje troškove koje je imala u ovom postupku.

O b r a z l o ž e n j e

Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija) primila je, dana 14.09.2020. godine, zahtjev za rješavanje spora Jovanović Veljka iz Gradiške (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva), protiv Mješovitog holdinga "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: protivna strana) u vezi sa tarifama po kojima se isporučuje električna energija, odnosno u vezi sa obračunom neovlaštene potrošnje električne energije, za njegov objekat u mjestu Brezik-Laminci, opština Gradiška. Podnosilac zahtjeva je prigovorio na obračun neovlaštene potrošnje i sačinjeni zapisnik o neovlaštenoj potrošnji, te je ukazao da je električna energija izmjerena preko postavljenog brojila. U zahtjevu je navedeno i da je za obračun neovlaštene potrošnje primijenjeno dozvoljeno strujno opterećenje provodnika, iako su prije brojila postavljeni glavni osigurači od 35 A. Takođe je ukazao da nije blagovremeno obaviješten o vođenju postupka, te da nije poučen o mogućnosti obraćanja Regulatornoj komisiji. Podnosilac zahtjeva je istakao da nije bilo razloga za neovlaštenu potrošnju i da se radi o objektu koji je u izgradnji, te traži da mu se umjesto obračuna neovlaštene potrošnje, obračuna potrošnja električne energija sa brojila koje je zatečeno prilikom kontrole njegovog objekta.

Na zahtjev Regulatorne komisije, protivna strana je, dana 13.10.2020. godine, dostavila izjašnjenje o zahtjevu podnosioca, u kome je navedeno da podnosilac zahtjeva nije

evidentiran kao krajnji kupac za objekat, koji se nalazi u mjestu Brezik-Laminci, opština Gradiška, niti mu je izdata elektroenergetska saglasnost i zaključen ugovor o priključenju. Protivna strana je istakla da je nakon obavještenja radnika koji vrši očitavanje, da je objekat priključen, a krajnji kupac nije evidentiran, izvršena kontrola objekta podnosioca zahtjeva. Tom prilikom je utvrđeno da je objekat priključen na elektrodistributivnu mrežu kablom SKS 4h16mm², da su postavljeni glavni osigurači 3h63/35A, kao i brojilo broj 12382834 na kome nije bilo postavljenih plombi. Dalje je navedeno da je neovlaštena potrošnja konstatovana zapisnikom, ali da isti nije potpisala Lutovac-Jovanović Zorka, koja je prisustvovala kontroli objekta. Protivna strana je istakla da se u ovom slučaju radi o neovlaštenoj potrošnji iz člana 89. stav 1. tačka a) Opštih uslova za isporuku i snabdijevanje električnom energijom ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 90/12 i 81/19) - u daljem tekstu: Opšti uslovi, te da je podnosiocu zahteva za period od godinu dana sačinjen obračun neovlaštene potrošnje u iznosu od 7.512,96 KM. Takođe je ukazano da je nakon kontrole objekta izvršena obustava isporuke električne energije na ovom objektu. U izjašnjenju protivne strane je istaknuto da je podnosilac zahtjeva obaviješten o obračunu neovlaštene potrošnje, te da je njegov punomoćnik podnio prigovor na obračun neovlaštene potrošnje, na koji mu je protivna strana dostavila odgovor u kome mu je ukazano na mogućnost obračanja Regulatornoj komisiji. Protivna strana je navela da su priključak i mjerno mjesto u objektu podnosioca dovedeni u ispravno stanje, te je registrovan novi krajnji kupac Lutovac-Jovanović Zorka na mjernom mjestu ED broj 523800240.

Regulatorna komisija je, nakon što je razmotrila sve prikupljene dokaze u ovom postupku, ocijenila da je pribavljeno dovoljno dokaza na osnovu kojih se može utvrditi pravilno i potpuno činjenično stanje i donijeti pravedna odluka i bez posebnog saslušanja stranaka i dodatnog prikupljanja i izvođenja dokaza. S obzirom na to, Regulatorna komisija je na 157. redovnoj sjednici, održanoj 22.10.2020. godine, donijela zaključak da se ovaj spor rješava u skraćenom postupku, kada je utvrdila i nacrt rješenja u ovom postupku. Navedeni akti su dostavljeni strankama, kojima je ostavljena mogućnost da u roku od osam dana dostave svoje komentare. Takođe, na internet stranici i oglasnoj tabli Regulatorne komisije je objavljeno i obavještenje za javnost o rješavanju spora u skraćenom postupku, u kojem je takođe ukazano na mogućnost podnošenja komentara na navedene akte. Dana 10.11.2020. godine, podnosilac zahtjeva je dostavio komentare na nacrt rješenja u kojima je ponovio navode koje je već iznio u svom zahtjevu i nije dostavio nove dokaze. Podnosilac zahtjeva je u komentarima ponovo priznao da mjerno mjesto nije bilo prijavljeno, da nije imao namjeru ni interes za neovlaštenu potrošnju, te da je trebalo razmotriti mogućnost drugačijeg obračuna, odnosno obračunati električnu energiju koja je registrovana brojilu, a ne sačiniti obračun neovlaštene potrošnje električne energije koji je, kako tvrdi, nerealno visok.

U postupku rješavanja ovog spora izvršen je uvid u sljedeću dokumentaciju: Zahtjev za rješavanje spora od 11.09.2020. godine, Izjašnjenje protivne strane (broj 5138/20 od 07.190.2020. godine i broj 4-5366/20 MV od 02.10.2020. godine), Nalog za rad od 07.07.2020. godine, Zapisnik o utvrđivanju neovlaštene potrošnje električne energije broj 001/11905 od 07.07.2020. godine, Zapisnik o kontroli mjernog mjesta sa direktnim mjerenjem potrošnje broj 001/54669 od 07.07.2020. godine, Dostavu zapisnika i računa za neovlaštenu potrošnju akt broj 4-3730/20 MV od 08.07.2020. godine, Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj 523800200-8305-14315 od 08.07.2020. godine, Detaljne podatke o zapisniku i obračunskim parametrima neovlaštene potrošnje broj 001/11905 od 07.07.2020. godine, Prigovor na isključenje električne energije i visinu obračunatog dugovanja od 18.08.2020. godine, Odgovor broj 4-3730/20MV od 31.08.2020. godine, Podatke o potrošaču od 23.07.2020. godine, Rješenje o elektroenergetskoj saglasnosti za objekat krajnjeg kupca iz kategorije domaćinstva broj

1/15-3741/20 MČ/MZ od 20.07.2020. godine i Karticu neovlaštene potrošnje broj 523800200.

Nakon razmatranja zahtjeva podnosioca, izjašnjenja protivne strane i uvida u priloženu dokumentaciju stranaka, utvrđene su sljedeće činjenice:

- Dana 07.07.2020. godine ovlaštena lica protivne strane su kontrolom objekta podnosioca zahtjeva u mjestu Brezik-Laminci, opština Gradiška, utvrdili da je ovaj objekat neovlašteno priključen na elektrodistributivnu mrežu bez izdate elektroenergetske saglasnosti, kablom SKS 4h16 mm², da je u objektu zatečeno brojilo broj 1382834, bez postavljenih plombi distributera, a što je konstatovano Zapisnikom o utvrđivanju neovlaštene potrošnje električne energije broj 001/11905 od 07.07.2020. godine;
- Podnosilac zahtjeva nije bio evidentiran kao krajnji kupac električne energije prije utvrđivanja neovlaštene potrošnje, u objektu u mjestu Brezik-Laminci, opština Gradiška, niti je sa protivnom stranom zaključio ugovor o priključenju i ugovor o snabdijevanju električnom energijom;
- Protivna strana je, dana 07.07.2020. godine, izvršila isključenje objekta podnosioca zahtjeva sa elektrodistributivne mreže, što je konstatovano Zapisnikom o kontroli mjernog mjesta sa direktnim mjerenjem potrošnje broj 001/54669 od 07.07.2020. godine;
- Protivna strana je sačinila obračun neovlaštene potrošnje električne energije u iznosu od 7.512,96 KM, za period od godinu dana od dana utvrđivanja neovlaštene potrošnje i podnosiocu zahtjeva o tome izdala Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj NF-523800200-8305-14315 od 08.07.2020. godine;
- Obračun naknade za neovlašteno utrošenu električnu energiju je sačinjen u skladu sa odredbama Opštih uslova, a podnosilac zahtjeva nije izvršio plaćanje fakturisanog iznosa po osnovu neovlaštene potrošnje električne energije;
- Podnosilac zahtjeva je, dana 18.08.2020. godine, protivnoj strani podnio prigovor na obračun neovlaštene potrošnje, na koji mu je protivna strana, dana 31.08.2020. godine, dostavila odgovor, u kojem mu je ukazano da se njegov prigovor ne može prihvatiti i da se može obratiti Regulatornoj komisiji zahtjevom za rješavanje spora;
- Dana 20.07.2020. godine za objekat podnosioca zahtjeva doneseno je Rješenje o elektroenergetskoj saglasnosti broj 1/5-3741/20 MČ./MZ, te su plaćeni troškovi priključenja i postavljeno brojilo broj 645293, od kada je, kao krajnji kupac električne energije, na mjernom mjestu ED broj 523830240, registrovana Lutovac-Jovanović Zorka.

Iz dostavljene dokumentacije je utvrđeno da je protivna strana, dana 07.07.2020. godine, utvrdila neovlaštenu potrošnju električne energije u objektu koji koristi podnosilac zahtjeva, a koji se nalazi u Brezik-Laminci, opština Gradiška. Od strane ovlaštenih lica protivne strane, na licu mjesta, je utvrđeno da je ovaj objekat neovlašteno priključen na elektrodistributivnu mrežu, samonosivim kablovskim snopom 4h16 mm², odnosno da je objekat priključen na elektrodistributivnu mrežu, bez elektroenergetske saglasnosti i ugovora o priključenju, te da lice koje koristi ovaj objekat nije prijavljeno u evidencijama protivne strane kao krajnji kupac. Tom prilikom je u objektu zatečeno brojilo broj 1382834, na kome nije bilo postavljenih distributivnih plombi. Stanje koje je utvrđeno na licu mjesta je konstatovano Zapisnikom o utvrđivanju neovlaštene potrošnje električne energije broj 001/11905 od 07.07.2020. godine. Imajući u vidu utvrđeno stanje koje je i

zapisnički konstatovano, protivna strana je pravilno zaključila da se u ovom slučaju radi o neovlaštenoj potrošnji iz člana 89. stav 1. tačka a) Opštih uslova, kojim je propisano da se pod neovlaštenom potrošnjom podrazumijeva priključenje objekata na distributivnu mrežu bez elektroenergetske saglasnosti i/ili ugovora o priključenju, bez ugovora o snabdijevanju i ugovora o pristupu ili neovlaštenog priključenja na distributivnu mrežu nakon isključenja sa mreže, od strane ovlaštenog distributera. Pored toga, neovlašteno priključenje je svako djelovanje na distributivnu mrežu i priključak bez elektroenergetske saglasnosti i ugovora o priključenju i svako djelovanje na distributivnu mrežu neovlaštenih lica, kojim je stvorena tehnička mogućnost preuzimanja električne energije iz distributivne mreže, kako je to propisano odredbom člana 44. stav 1 Opštih uslova. Odredbom stava 2. ovog člana Opštih uslova, propisano je da krajnji kupac ili korisnik mreže dužan, u slučaju neovlaštenog priključenja na distributivnu mrežu, da distributeru plati obračunati iznos naknade za neovlašteno utrošenu električnu energiju u skladu sa odredbama člana 92. Opštih uslova. Takođe je i podnosilac u svom zahtjevu i prigovoru na obračun neovlaštene potrošnje, koji je dostavio protivnoj strani, kao i komentarima na nacrt rješenja, priznao da je učinio propuste prilikom priključenja objekta na elektrodistributivnu mrežu, te da mjerno mjesto nije bilo prijavljeno kod protivne strane. Zbog nespornog postojanja neovlaštene potrošnje, uopšte nisu ni relevantni navodi podnosioca da on nije imao interes i namjeru za neovlaštenu potrošnju električne energije.

S obzirom na utvrđenu neovlaštenu potrošnju električne energije, protivna strana je, koristeći ovlaštenje iz člana 92. stav 5. Opštih uslova, sačinila obračun neovlaštene potrošnje električne energije u iznosu od 7.512,96 KM i podnosiocu zahtjeva o tome izdala Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj NF-523800200-8305-14315 od 08.07.2020. godine.

Kao period za obračun neovlaštene potrošnje električne energije pravilno je uzet period od godinu dana, a na osnovu odredbe člana 90. stav 2. i 3. Opštih uslova, s obzirom da se nije moglo utvrditi od kada je objekat podnosioca zahtjeva neovlašteno priključen na elektrodistributivnu mrežu. S obzirom da se radi o neovlaštenoj potrošnji iz člana 89. stav 1. tačka a) Opštih uslova, prilikom obračuna neovlaštene potrošnje, obračunska snaga je pravilno utvrđena množenjem dozvoljenog strujnog opterećenja provodnika SKS 4h16 mm² od 58A, preko koga je izvršena neovlaštena potrošnja, sa nominalnim naponom 230 V, a na osnovu člana 91. stav 2. tačka a) podtačka 4. Opštih uslova. Zbog toga su neosnovani navodi podnosioca zahtjeva da je prilikom obračuna neovlaštene potrošnje trebalo primjeniti manju vrijednost nominalne struje glavnih osigurača, jer se za ovaj vid neovlaštene potrošnje, kako to propisuje ova odredba Opštih uslova, primjenjuje isključivo dozvoljeno strujno opterećenje provodnika preko koga je izvršena neovlaštena potrošnja. Za izračun količine neovlašteno utrošene aktivne energije, koja se uzima prilikom obračuna neovlaštene potrošnje, primijenjena je odredba člana 91. stav 2. tačka v) podtačka 1. i 2. Opštih uslova, odnosno za čitav period neovlaštene potrošnje su uzeta četiri časa dnevno, jer nije utvrđeno da se za zagrijavanje objekta koristi električna energija. Takođe, tarifni stavovi za obračun neovlaštene potrošnje su određeni na osnovu odredbe člana 92. stav 2. tačka a) Opštih uslova, jer se radi o stambenom objektu.

Treba istaći da obračun naknade za neovlašteno utrošenu električnu energiju sačinjen u skladu sa naprijed navedenim odredbama Opštih uslova, a Opšti uslovi su doneseni na osnovu člana 23. alineja 6. i odredbe člana 74. Zakona o električnoj energiji. Odredbom člana 74. Zakona o električnoj energiji utvrđeno je šta je predmet regulisanja opštih uslova, odnosno taksativno je utvrđeno koji odnosi treba da se urede Opštim uslovima. Između ostalog, odredbom člana 74. tačka 12. Zakona o električnoj energiji, propisano je da se Opštim uslovima uređuje način utvrđivanja količine i snage neovlašteno utrošene

električne energije, kao i način obračuna i naplate neovlašteno utrošene električne energije. Prema tome, obračun neovlašteno utrošene električne energije je sačinjen u skladu sa naprijed navedenim propisima, zbog čega je neosnovan prijedlog podnosioca zahtjeva, a koji je iznesen i u komentarima na nacrt rješenja, da se razmotri mogućnost drugačijeg obračuna, odnosno da mu se umjesto obračuna neovlaštene potrošnje, fakturiše potrošnja električne energije očitana na brojilu broj 1382834 koje je zatečeno na licu mjesta prilikom utvrđivanja neovlaštene potrošnje, a koje nije bilo propisno plombirano od strane distributera, u skladu sa odredbom člana 74. stav 1. i 2. Opštih uslova.

Protivna strana je nakon utvrđivanja neovlaštene potrošnje dana 07.07.2020. godine izvršila obustavu isporuke električne energije objektu podnosioca zahtjeva, a na osnovu odredbe člana 81. alineja 3. Zakona o električnoj energiji što je konstatovano i Zapisnikom o kontroli mjernog mjesta sa direktnim mjerenjem potrošnje broj 001/54669 od 07.07.2020. godine.

Pored navedenog, iz dostavljene dokumentacije je utvrđeno da je nakon utvrđivanja neovlaštene potrošnje, protivna strana odlučujući po zahtjevu Lutovac-Jovanović Zorke, za predmetni objekat donijela Rješenje o elektroenergetskoj saglasnosti broj 1/5-3741/20 MČ./MZ od 20.07.2020. godine, te da je nakon plaćanja troškova priključenja i postavljanja brojila broj 645293, kao krajnji kupac od tog datuma, na mjernom mjestu ED broj 523830240 registrovana Lutovac-Jovanović Zorka. I ovo potvrđuje da je objekat u prethodnom periodu bio neovlašteno priključen na elektrodistributivnu mrežu bez izdate elektroenergetske saglasnosti.

Imajući u vidu naprijed navedeno činjenično stanje i navedeni pravni osnov, odlučeno je kao u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.

Neosnovane su tvrdnje podnosioca zahtjeva da nije obaviješten o postupku utvrđivanja i obračuna neovlaštene potrošnje. Protivna strana je, dana 08.07.2020. godine, aktom broj 4-3730/20, podnosioca zahtjeva obavijestila o neovlaštenoj potrošnji i dostavila mu Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj NF-523800200-8305-14315 od 08.07.2020. godine. Upravo se na ovaj akt protivne strane podnosilac zahtjeva poziva u svom prigovoru na obračun neovlaštene potrošnje od 18.08.2020. godine, što potvrđuje da je primio ovaj dopis protivne strane. Takođe, protivna strana je podnosiocu zahtjeva, dana 31.08.2020. godine, dostavila i odgovor na prigovor u kome mu je ukazano da može pokrenuti spor kod Regulatorne komisije. Što se tiče, prisustva podnosioca zahtjeva prilikom kontrole priključka, ukazujemo da ne postoji obaveza distributera da prethodno o tome obavještava vlasnika objekta. Kontrolu priključka i mjernog mjesta isključivo vrši distributer, na osnovu odredbe člana 77. Opštih uslova i tada distributer nije obavezan unaprijed obavještavati krajnjeg kupca o kontroli, s tim da mu je dužan dostaviti zapisnik izvršenoj kontroli i o utvrđenom činjeničkom stanju, na osnovu odredbe člana 77. stav 3. Opštih uslova. Podnosilac zahtjeva je u posjedu navedenih zapisnika o utvrđivanju neovlaštene potrošnje i kontroli mjernog mjesta, s obzirom da je iste dostavio Regulatornoj komisiji uz zahtjev za rješavanje spora. Odredbe člana 77. Opštih uslova i jesu u službi otkrivanja neovlaštene potrošnje, kao grubih povreda propisa iz oblasti energetike. U ovom slučaju se nije radilo o planiranim izmjenama na mjernom slogu u okviru redovnih poslova, da bi distributer bio u obavezi da o tome prethodno obavijesti krajnjeg kupca, u smislu odredbe člana 77.a stav 1. Opštih uslova. Treba ukazati da je kontroli mjernog mjesta, kada je i utvrđena neovlaštena potrošnja, prisustvovala Lutovac-Jovanović Zorka, a koja je nakon utvrđivanja neovlaštene potrošnje registrovana, kao krajnji kupac električne energije, na mjernom mjestu ED broj 523830240, koje se odnosi na predmetni objekat podnosioca zahtjeva. Imajući u vidu činjenicu da je objekat podnosioca zahtjeva bio neovlašćeno priključen na distributivnu mrežu, odnosno bez

znanja i odobrenja protivne strane, neosnovani su navodi u zahtjevu da je u vezi priključenjem objekta, podnosilac zahtjeva trebao biti prethodno obavješten i upozoren od protivne strane.

S obzirom da se ovaj spor rješava u skraćenom postupku i da su troškovi postupka bili neznatni, te da nijedna stranka u postupku nije podnijela zahtjev za naknadu troškova postupka, Regulatorna komisija je, tačkom 2. dispozitiva, ovog rješenja odlučila da svaka stranka snosi svoje troškove, koje je eventualno imala u ovom postupku, a na osnovu člana 27. stav 2. Zakona o električnoj energiji.

Pravna pouka zasniva se na odredbi člana 25. stav 2. Zakona o energetici ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 49/09) i odredbama člana 5. i 15. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 109/05 i 63/11).

Pravna pouka: Ovo rješenje je konačno. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Okružnom sudu u Trebinju u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Predsjednik

Vladislav Vladičić